ENERGETIKA V EU

energetická politika Evropské unie
NOVÉ VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY BY MOHLY POKRÝT AŽ 10 % ENERGETICKÝCH POTŘEB EVROPY

energetika v Evropě a ve světě
EUROPOSLANCI MÍŘÍ PŘESVĚDČIT USA K PŘIJETÍ KLIMATICKÉHO ZÁKONA

faq
POMOC ROZVOJOVÝM ZEMÍM V BOJI PROTI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU
ŘÍZENÍ PROTI MAKEDONII V RÁMCI ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ
RADA SCHVÁLILA NOVOU SMĚRNICI O POVINNÝCH ZÁSOBÁCH ROPY

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

9/2009

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

většina z vás se již nejspíše vrátila z dovolených či prázdnin k pracovním stolům, PC a notebookům; dovolte mi tedy popřát vám v této souvislosti co nejúspěšnější podzim. Věřme, že nebude poznamenán žádným větším výpadkem v dodávkách plynu – alespoň tak bych mohla parafrázovat vystoupení komisaře Piebalgse před členy průmyslového výboru Evropského parlamentu, o kterém v tomto vydání bulletinu mimo jiné píšeme. Tohoto energetického média se týkají i další zprávy – např. litevská premiérka vyslovila (podporována polským předsedou EP Buzkem) vážné výhrady proti chápání plynovodu Nord Stream, jakožto prioritního evropského projektu.

V evropském energetickém září hodně „foukalo“ i na téma větrné energie. Andris Piebalgs např. připomněl potenciál příbřežních větrných elektráren a Evropská asociace pro větrnou energii předložila návrh na dobudování mezinárodní přenosové soustavy pro přenos energie vyrobené v tomto druhu zdrojů.

S blížícím se summitem o změně klimatu v Kodani je ovšem bezesporu hitem podzimu boj s klimatickými změnami. Proto se v rubrice Často kladené otázky věnujeme koncepci EU na financování „klimatických“ investic v rozvojových zemích, na jiném místě přinášíme zprávu o vytvoření společného trhu s certifikáty na zelenou energii mezi Švédskem a Norskem.

V rubrice „O čem se mluví“ se vracíme k letní debatě o povinném stahování klasických žárovek z evropského trhu. Na poli evropské politiky budí nadále pozornost lisabonská smlouva, proto přinášíme stručnou rekapitulaci situace v zemích, na jejichž finální postoj se doposud čeká, především pak v Irsku.

Přinášíme také zprávu o pochvale, které se dostalo návrhům energetické legislativní reformy ve Francii od členů Evropské komise Neelie Kroesové a Andrise Piebalgse. Případné setrvání obou výrazných postav Komise ve svých funkcích je otázkou blízké budoucnosti, ale jejich šéf – José Manuel Barroso – už má jasno. Evropský parlament jej v souladu s očekáváním v této pozici schválil i na příští funkční období. Přejme mu tedy zdárné pokračování.

Vám všem pak co nejvýživnější počtení v našem zářijovém bulletinu přeje

Zuzana Krejčiříková

OBSAH

- energetická politika Evropské unie

  NOVÉ VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY BY MOHLY POKRÝT AŽ 10 % ENERGETICKÝCH POTŘEB EVROPY | LITEVSKÁ PREZIDENTKA VYJÁDŘILA VÝHRADY K PLYNOVODU NORD STREAM | KOMISAŘ PIEBALGS PROMLUVIL O PŘÍBŘEŽNÍ VĚTRNÉ ENERGII | KOMISE ZAHÁJILA VYJEDNÁVÁNÍ O PŘÍSTUPU TURECKA K ENERGETICKÉMU SPOLEČENSTVÍ

- energetika v Evropě a ve světě

  ŠVÉDSKO A NORSKO VYTVOŘILY SPOLEČNÝ TRH S CERTIFIKÁTY PRO ZELENOU ENERGII | EUROPOSLANCI MÍŘÍ PŘESVĚDČIT USA K PŘIJETÍ KLIMATICKÉHO ZÁKONA | DISKUSE O SITUACI V DODÁVKÁCH PLYNU V PRŮMYSLOVÉM VÝBORU EP | SEZNAM SEKTORŮ VYSTAVENÝCH MEZINÁRODNÍ KONKURENCI A TZV. ÚNIKU UHLÍKU

- faq

  POMOC ROZVOJOVÝM ZEMÍM V BOJI PROTI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

- právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

  EVROPŠTÍ KOMISAŘI VÍTAJÍ FRANCOUZSKÉ NÁVRHY ENERGETICKÉ REFORMY | EK SCHVÁLILA PŘEVZETÍ KOM-STRONG SPOLEČNOSTÍ DONG | ŘÍZENÍ PROTI MAKEDONII V RÁMCI ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ | RADA SCHVÁLILA NOVOU SMĚRNICI O POVINNÝCH ZÁSOBÁCH ROPY

- evropské zajímavosti a zprávy

  PŘEDSEDOU EVROPSKÉ KOMISE ZŮSTÁVÁ BARROSO | NOVINKY V OTÁZCE RATIFIKACE LISABONSKÉ SMLOUVY | V PITTSBURGHU NA G-20 BUDE EU MLUVIT „JEDNÍM HLASEM“

- kalendář událostí v oblasti energetiky

- o čem se mluví

  EU ZAHÁJILA POSTUPNÝ PŘECHOD K ÚSPORNÝM ŽÁROVKÁM

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčiříková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz
Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz
Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz
Veronika Stejskalová | +420 211 042 445 | veronika.stejskalova@cez.cz

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně | Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

NOVÉ VĚTRNÉ ELEKTRÁRNY BY MOHLY POKRÝT AŽ 10 % ENERGETICKÝCH POTŘEB EVROPY

Evropská asociace pro větrnou energii (EWEA) předložila návrh na dobudování mezinárodní přenosové soustavy, která by měla zajistit přenos elektrické energie z moře na pevninu.

Právě málo rozvinutá přenosová soustava a nedostatek financí je v současné době hlavním problémem v realizaci projektů větrných elektráren. Dnes se odhaduje, že rozplánované projekty větrných elektráren by mohly svou kapacitou pokrýt až 10 % energetické spotřeby Evropy. EWEA chce s realizací tohoto návrhu začít v rámci prvního desetiletého plánu rozvoje infrastruktury, který vypracovala nová agentura – Evropská síť provozovatelů přenosových soustav elektřiny (ENTSO-E). Tyto projekty by výrazně pomohly naplnit cíle, jež stanovila Evropská komise v příslušné směrnici z ledna 2008. Tato směrnice stanovuje, že do roku 2020 má být 20 % energie v Evropské unii vyrobena z obnovitelných zdrojů. V prosinci 2008 se členské státy EU dohodly na nové směrnici, která po každé zemi vyžaduje výrazný nárůst podílu obnovitelných zdrojů energie (OZE) na jejich energetickém mixu. Výhodou výroby energie ve větrných elektrárnách je v tom, že její cena je relativně dobře předvídatelná a není závislá na velmi proměnlivé ceně ropy. Problémem je naopak integrace elektrické energie do přenosové soustavy resp. těžko předvídatelné objemy výkonů v čase a s tím spojené technologické obtíže sítí.

Podle mj.: ↗

LITEVSKÁ PREZIDENTKA VYJÁDŘILA VÝHRADY K PLYNOVODU NORD STREAM

Od roku 2006, kdy byl projektu Nord Stream přidělen status „projekt evropského zájmu“, vzbudil tento projekt velké politické diskuse.

Nejnověji vyjádřila výhrady k výstavbě plynovodu Nord Stream litevská prezidentka Dalia Grybauskaite. Na tiskové konferenci v Evropském parlamentu se tato bývalá evropská komisařka snažila vyvrátit tvrzení, že by plynovod byl pro EU prioritní projekt. Také dodala, že Nord Stream nebude v žádném případě financován z evropských peněz. Předseda Evropského parlamentu Jerzy Buzek litevskou prezidentku v jejích slovech plně podpořil a dodal, že za celých pět let, kdy byl členem parlamentního výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, neslyšel o tom, že by byl „Nord Stream“ pro Unii prioritou. Společně poté zdůraznili, že Evropská unie potřebuje „společnou energetickou politiku“. Plynovod Nord Stream má obcházet nejen Ukrajinu, ale také tři pobaltské republiky a Polsko. Celkový rozpočet plynovodu má být 7,4 mld. Eur a jedná se tak o historicky největší soukromou investici do výstavby infrastruktury. Nord Stream má do německého Greifswaldu přivádět po trase dlouhé 1220 km plyn z ruského Vyborgu. Potrubí má být vedeno po dně Baltského moře a jeho kapacita má být až 55 mld. krychlových metrů ročně, což je množství, které by bylo schopné uspokojit potřeby více než 25 milionů domácností. Plánovaná výstavba by měla začít příští rok v dubnu.

Více viz: ↗

KOMISAŘ PIEBALGS PROMLUVIL O PŘÍBŘEŽNÍ VĚTRNÉ ENERGII

V proslovu, předneseném dne 14. září na konferenci „European Offshore Wind“ ve Stockholmu, využil komisař pro energetiku Andris Piebalgs místa konání k připomínce významu švédského předsednictví pro energetiku.

Jeho nejdůležitějším úkolem bude podle Piebalgse přispět k dosažení dohody na prosincovém kodaňském summitu o klimatu. Pokud jde o vlastní téma, komisař zdůraznil roli větrné energie získávané ze zdrojů umístěných při mořském břehu. Podle nedávného odhadu Evropské agentury pro životní prostředí bude celkový potenciál tohoto zdroje energie činit v roce 2030 až 3000 TWh, což představuje až 80 % předpokládané spotřeby elektřiny v EU v uvedeném roce. Piebalgs rovněž připomněl celkový ekonomický význam větrné energie, např. z hlediska přírustku počtu pracovních příležitostí (údajně každý instalovaný MW výkonu vytváří v průměru 7,5 pracovního místa). Komisař ovšem také zmínil nutnost překonávat technické potíže se zapojením tak velkého objemu nestálé produkce elektřiny do v současné době fungujících energetických soustav.

Celý projev naleznete na: ↗

KOMISE ZAHÁJILA VYJEDNÁVÁNÍ O PŘÍSTUPU TURECKA K ENERGETICKÉMU SPOLEČENSTVÍ

Dne 9. září se ve Vídni sešla turecká delegace vedená Yusufem Yazarem, zástupcem státního tajemníka pro energetiku, s delegací Evropské komise v čele Fabriziem Barbasem, zástupcem generálního ředitele DG TREN.

Jednalo se o zahajovací setkání na téma přistoupení Turecka ke Smlouvě o energetickém společenství. Na programu jednání bylo především zhodnocení dosavadních reformních kroků Turecka v oblasti energetiky a s nimi související legislativní změny.
Po červencovém souhlasu Turků s výstavbou plynovodu Nabucco se podle odborníků jedná o další významný příspěvek společnému dialogu v letošním roce. Jednání o přistoupení k Energetickému společenství EU vede současně také s Ukrajinou a Moldávií.

Další podrobnosti viz: ↗

ŠVÉDSKO A NORSKO VYTVOŘILY SPOLEČNÝ TRH S CERTIFIKÁTY PRO ZELENOU ENERGII

Oba skandinávské státy 7. září oficiálně oznámily, že ve švédské metropoli Stockholmu podepsaly dohodu o vytvoření společného trhu s tzv. certifikáty pro zelenou energii.

Trh by měl začít fungovat v roce 2012. Myšlenka na společný postup v této problematice započala v roce 2006, ale nakonec byla odmítnuta norskou stranou. Princip certifikátu pro zelenou energii spočívá v tom, že energetická společnost za každou MWh elektřiny, vyrobené ekologickou cestou, obdrží od státu jeden certifikát, který poté může prodat. Tento princip již šest let funguje ve Švédsku. Společný norsko-švédský projekt nebude upřednostňovat žádný druh obnovitelných zdrojů energie (OZE) a plynule naváže na vnitřní švédský systém. Švédská ministryně energetiky Maud Olofssonová na tiskové konferenci uvedla, že v rámci společného trhu s certifikáty dojde k dalšímu propojení sítí tzv. Severské spolupráce.

Více viz: ›

EUROPOSLANCI MÍŘÍ PŘESVĚDČIT USA K PŘIJETÍ KLIMATICKÉHO ZÁKONA

Skupina členů Evropského parlamentu z výboru pro životní prostředí odletí do Spojených států, aby pomohla přesvědčit americké senátory k přijetí návrhu tzv. klimatického zákona.

Návrh demokratických senátorů Markeyho a Waxmana zažívá nyní krušné chvíle a jeho schválení se oddaluje. Důvodem cesty poslanců je snaha k dosažení celosvětové dohody o boji s klimatickými změnami na chystaném summitu v dánské Kodani. Tento návrh, který je součástí klimatické politiky amerického prezidenta Barracka Obamy, by měl k dohodě významně přispět i přesto, že Evropa a IPCC požadují mnohem přísnější normy. Demokratický návrh počítá se snížením celkových emisí do roku 2020 o 17 % oproti roku 2005. Cesta do Kodaně se začíná komplikovat, protože státy jako Rusko, Nový Zéland nebo Švýcarsko dohodu odmítají a Japonsko představuje jen mírné snížení emisí. Evropa se proto nyní snaží získat na svou stranu tak silného hráče, jakým

Spojené státy jsou. Osud návrhu zůstává dále nejasný, protože s ním nesouhlasí i několik demokratů.
Více viz:

DISKUSE O SITUACI V DODÁVKÁCH PLYNU V PRŮMYSLOVÉM VÝBORU EP

Na půdě Výboru Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) se dne 2. září uskutečnila debata mezi komisařem pro energetiku Andrisem Pieblagsem a členy výboru o situaci v dodávkách zemního plynu do EU.

Komisař Pieblags přednesl na setkání projev, ve kterém rekapituloval vývoj v letošním bouřlivém roce, ve kterém mj. s ulehčením konstatoval, že letní sezóna nakonec nebyla, oproti očekáváním, poznamenána další plynovou krizí. Ukrajinský Naftogaz byl schopen své závazky vůči Gazpromu přijatelným způsobem hradit. Komisař přitom pochválil aktivity EU, které vyjednávání a tvorbě podmínek pro dodržení dohod napomáhaly. S ohledem na lednovou krizi pak formuloval tři základní poučení, které by si měla EU z těchto událostí odnést: (1) základem a největší pojistkou proti krizi je fungující mezinárodní trh s plynem; (2) situace v jednotlivých členských státech je značně rozmanitá, každý závisí na odlišných podobách dodávek a spotřeby, a tuto skutečnost by měl „evropský“ přístup náležitě zohlednit; (3) díky lednu je nyní EU silnější, neboť nebýt horečných vyjednávání, ze kterých dnes těžíme nemalé zkušenosti, by krize nepochybně trvala mnohem déle.
Proslov k poslancům EP/ITRE viz:

SEZNAM SEKTORŮ VYSTAVENÝCH MEZINÁRODNÍ KONKURENCI A TZV. ÚNIKU UHLÍKU

Dne 18. září 2009 schválil Výbor pro změnu klimatu (Climate change committee – výbor komitologie) návrh seznamu sektorů spadajících do evropského systému emisního obchodování.

Tyto sektory jsou vystaveny silné mezinárodní konkurenci a v souladu s revidovanou EU ETS směrnicí budou mít v porovnání s ostatními sektory alokován větší podíl povolenek zdarma. Seznam obsahuje 164 průmyslových sektorů a sub-sektorů a byl připraven na základě podrobných kritérií souvisejících s cenou CO_2 a mírou vystavení dotčených sektorů mezinárodní konkurenci. V souladu s pravidly komitologické procedury je návrh nyní předmětem připomínkování ze strany Rady EU a Evropského parlamentu, finální podoba bude schválena Evropskou komisí do konce roku 2009. Podoba nové mezinárodní smlouvy o změně klimatu, jejíž uzavření je cílem kodaňského summitu v prosinci letošního roku, bude mít na míru mezinárodní konkurence zásadní vliv; seznam sektorů tedy bude na jejím základě revidován. Revize se nadto předpokládá automaticky po čtyřech letech, přičemž i během tohoto čtyřletého období lze přidat na seznam sektory vystavené konkurenci. Emise zařízení spadajících mezi sektory zařazené na seznam představují zhruba čtvrtinu celkových emisí pokrytých ETS.
Podrobnější informace viz:

POMOC ROZVOJOVÝM ZEMÍM V BOJI PROTI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM

Ve čtvrtek 10. září představila Evropská komise plán na posílení mezinárodní pomoci rozvojovým zemím v boji proti změnám klimatu. Tento plán má znovu otevřít jednání mezi státy a vést k dohodě, jež by měla být podepsána v prosinci v Kodani. Hlavním bodem tohoto plánu je odhad finančních potřeb rozvojových zemí pro boj s klimatickými změnami a návrh Komise, jak by vyspělé země měly k pokrytí těchto finančních nákladů přispět.

Jaká je představa Komise o hlavních finančních zdrojích?
Na základě odhadů Evropské komise budou rozvojové země potřebovat na snížení svých emisí a adaptace na změny klimatu kolem 100 miliard Euro do roku 2020. Komise počítá s třemi hlavními zdroji financování: (1) veřejné a soukromé zdroje v rozvojových zemích – velkou část investic nutných pro snižování emisí budou muset zajistit samy rozvojové země, tedy mezi 20–40 % celkových nákladů, (2) mezinárodní trh s uhlíkem (podle nového mechanismu, který by měl být schválen v Kodani), jenž by se podílel cca 40 % a konečně (3) mezinárodní veřejné finance.

Jaká bude finanční účast členských zemí EU?
Hlavní kritéria pro výpočet částky pro jednotlivé země se budou odvíjet od platební schopnosti dané země měřené výší HDP a od velikosti jejího podílu na emisích. V závislosti na váze každého faktoru se bude EU podílet 10–30 % na celkové výši pomoci rozvojovým zemím. Zohlednění odpovědnosti za emise při výpočtu je pro EU stále diskutovaným tématem. Oproti variantě založené pouze na výši HDP by se totiž částka, kterou by musela vydat, výrazně lišila. Jaká suma z širokého intervalu 2–15 miliard Eur to nakonec bude, se uvidí podle toho, na jaké variantě se země v Kodani dohodnou. Nadto Komise navrhuje, aby země s menšími ambicemi ve snižování emisí nesly i větší finanční břemeno.

Kdy začnou rozvojové země dostávat mezinárodní finanční podporu?
Za předpokladu, že se v Kodani podaří příslušnou úmluvu uzavřít, by rozvojové země mohly začít dostávat peníze v roce 2010. Ve zveřejněném návrhu Komise doporučila EU, aby se zavázala k tomu, že bude od příštího roku rozvojovým zemím poskytovat částku v rozsahu od 500 miliónů do 2,1 miliardy Euro ročně. Kromě toho Evropská komise v návrhu vyčlenila 5–7 miliard Euro na urychlení implementace nové dohody o klimatu v letech 2010–2012 předtím než tato dohoda vstoupí v platnost.

Kolik prostředků je podle Komise potřeba na dosažení stanovených cílů a kterých oborů činnosti se mají investice týkat?
Výpočty Komise vycházejí z investic potřebných k omezení růstu průměrné teploty ve sledovaném období (do roku 2020) o určitou maximální hodnotu (+2 °C). Celková částka se má do roku 2020 pohybovat v rozmezí 104–118 mld. Euro. Tyto finance mají pokrýt jak zmírňování klimatických změn, tak proces adaptace na ně. Největší podíl v případě zmírňování následků připadne na průmysl a energetiku – 71 mld. Euro. Cca 23 mld. by mělo putovat do sektoru zemědělství a lesnictví, zejména boj proti odlesňování (celkem tento sektor 23 mld. Euro). Na nápravu následků klimatických změn bude podle Komise zapotřebí 10–24 miliard Euro.
Zdroj:

EVROPŠTÍ KOMISAŘI VÍTAJÍ FRANCOUZSKÉ NÁVRHY ENERGETICKÉ REFORMY

Členové Evropské komise Neelie Kroesová a Andris Piebalgs oznámili, že návrh reformy národního energetického trhu, který Francie zveřejnila 15. září, představuje významný krok směrem k liberalizaci trhu.

Francouzské návrhy počítají se zrušením problematické podpory velkým a středním podnikům skrz regulované tarify, které v současnosti Komise vyšetřuje. Komisařka Kroesová, která má v Komisi na starost hospodářskou soutěž prohlásila, že v případě přijetí reformních kroků dojde k významnému zvýšení konkurence na francouzském energetickém trhu, který přinese velký prospěch všem zákazníkům. Její kolega zodpovídající v Komisi za energetiku, Andris Piebalgs, dodal, že návrhy směřující k liberalizaci francouzského energetického trhu přispějí k řešení mnoha problémů, jako je zajištění energetické bezpečnosti nebo zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů. Energetický trh ve Francii je v současnosti velmi málo otevřen volné soutěži. Energetická společ-

nost EDF totiž ovládá trh výroby díky velkému počtu atomových elektráren, což jí dává značnou výhodu oproti malým producentům. Evropská komise věří, že v případě přijetí reformních návrhů se situace francouzských koncových odběratelům značně zlepší.

Více viz:

EK SCHVÁLILA PŘEVZETÍ KOM-STRONG SPOLEČNOSTÍ DONG

Evropská komise 16. září schválila sloučení německé energetické společnosti KOM-STRONG AG s dánskou státní firmou DONG Energy AS.

Obě společnosti se mimo jiné podílí na dodávkách elektrické energie a zemního plynu do Německa. Komise po prozkoumání případu rozhodla, že navržené sloučení významně neovlivní volnou hospodářskou soutěž. Společnost DONG se zabývá objevováním ložisek zemního plynu a jeho produkcí v Dánsku a v ostatních severoevropských zemích a výrobou elektrické energie. KOM-STROM se pohybuje na německém energetickém trhu a poskytuje rovněž konzultace v otázkách energetiky a emisních povolenek. Evropská komise potvrdila, že i po sloučení obou společností zůstane jejich vliv na celkový energetický trh v dané oblasti nevelký (pod 10 %).

Více viz:

ŘÍZENÍ PROTI MAKEDONII V RÁMCI ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Stejně jako v rámci EU existují řízení v případě neplnění povinností členskými státy, podobný systém existuje i v rámci Energetického společenství.

Jeho sekretariát tak v září minulého roku zahájil řízení proti Makedonii, a to na základě obdržené stížnosti z důvodu makedonského energetického zákona, který neodpovídá evropské právní úpravě. Předmětem stížnosti jsou dvě novelizace energetického zákona, které zvýhodňují postavení státem vlastněného výrobce elektrické energie ELEM na regulovaném velkoobchodním trhu a jednak upravují metodologii pro výpočet regulovaných distribučních tarifů tak, že tarify nepokrývají náklady na nákup elektřiny ke krytí ztrát. Sekretariát proto Makedonii vyzval, aby zákon změnila tak, aby bylo dosaženo souhlasu s volným pohybem elektřiny a volnou hospodářskou soutěží. Vzhledem k tomu, že Makedonie na tuto počáteční výtku nereagovala, dne 17. července jí sekretariát odeslal odůvodněné stanovisko (druhá fáze řízení). Makedonie má nyní dva měsíce na změnu svého zákona.

RADA SCHVÁLILA NOVOU SMĚRNICI O POVINNÝCH ZÁSOBÁCH ROPY

Dne 14. září přijala Rada (ministrů pro energetiku) EU novou verzi směrnice, stanovící objem a podmínky pro skladování povinných zásob ropy.

Směrnice nahrazuje dosavadní právní předpisy (směrnice 2006/67/ES a nařízení 68/416/EHS). Novinkou jsou mj. úpravy samotného regulačního rámce, např. snaha podnítit vytváření centrálních orgánů odpovědných za povinné zásoby ropy v jednotlivých členských státech. Pokud jde o vlastní objemy zásob, směrnice ukládá členským státům zajistit do 31. 12. 2012, aby stav zásob v EU odpovídal přinejmenším buď 90ti násobku průměrného denního objemu importu nebo průměrné spotřebě v objemu 61 dnů – podle toho, která hodnota je vyšší. Zároveň budou muset členské země udržovat zásoby ropných produktů v rafinované podobě, a to ve výši zásob na 30 dnů anebo v objemu jedné třetiny celkových skladovacích povinností.

Viz:

PŘEDSEDOU EVROPSKÉ KOMISE ZŮSTÁVÁ BARROSO

Členové Evropského parlamentu 16. září zvolili do čela Evropské komise opět Portugalce José Manuela Barrosa.

Pro jeho zvolení zvedlo ruku 382 ze 712 přítomných europoslanců, proti bylo 219 poslanců (především ze socialistické frakce) a 117 se zdrželo hlasování. Třiapadesátiletý Barroso tak opět dostane důvěru vést Komisi, které předsedá od roku 2004. V letech 2002–2004 vykonával funkci portugalského premiéra. Umírněný středo-pravý politik je prvním předsedou EK, který od doby Jacquese Delorse dokázal horké křeslo obhájit. Barroso se těší podpoře silné frakce EPP-ED, která se na jeho znovuzvolení nejvíce podílela. Evropský parlament si tedy vybral cestu kontinuity dosavadního evropského směru. Barroso si nyní bude tvořit svůj tým, jehož nástup do funkce se předpokládá k 1. lednu 2010. Nejistý zůstává počet eurokomisařů, který je nyní závislý na přijetí či nepřijetí reformní Lisabonské smlouvy.

Více viz:

NOVINKY V OTÁZCE RATIFIKACE LISABONSKÉ SMLOUVY

S koncem letních prázdnin se do popředí evropského zpravodajství dostává opět Lisabonská smlouva.

Ta nyní bojuje na pěti frontách. Nejdůležitější se jeví opakované irské referendum, smlouva dále čeká na podpis českého, německého a polského prezidenta a na výsledek britských parlamentních voleb (britští konzervativci používají jako jeden z předvolebních slibů znovuotevření ratifikace Lisabonské smlouvy ve Velké Británii). Přinášíme zde shrnutí posledních událostí, které se v souvislosti s Lisabonskou smlouvou odehrály.

V pátek 12. září oznámil irský ministr

financí Brian Lenihan, že druhé zamítnutí by irské občany přišlo draho. Evropská unie by totiž podle něj mohla ztratit důvěru v Irsko a ruku v ruce s tím by došlo ke zdražení státních dluhopisů. Lze tedy s napětím očekávat, zda černý ekonomický scénář na občany ostrovní republiky zabere a jestli Lisabonskou smlouvu na druhý pokus schválí, tak jako tomu bylo se smlouvou z Nice, kterou v prvním kole Irové také zamítli. Referendum se koná 1. října a podle průzkumů mají nyní navrch příznivci smlouvy. Podpořit irské ANO přiletí i bývalý polský prezident Lech Walesa.

Situace se vyjasnila v Německu, kde 16. září parlament schválil klíčové zákony, k jejichž přijetí vyzval zákonodárce ústavní soud. Cesta k ratifikace LS prezidentem Horstem Köhlerem je tak nyní otevřená. Smlouva může být naopak významně ohrožena ve Velké Británii. Představitel tamních Konzervativců Geoffry van Orden v rozhovoru pro EurActiv prohlásil, že věří, že polský prezident Lech Kaczyński a jeho český protějšek Václav Klaus počkají s podpisem Lisabonské smlouvy na výsledek britských voleb. Ty mají ze zákona proběhnout do června 2010; očekává se jejich vypsání na květen příštího roku. Konzervativci, kteří mají velkou šanci na vítězství, totiž slibují občanům, že vypíší o LS referendum.

Více viz: nebo: a:

V PITTSBURGHU NA G–20 BUDE EU MLUVIT „JEDNÍM HLASEM“

27 hlav států a předsedů vlád se na neformální schůzce v Bruselu dne 17. září dokázalo podle zpráv z Bruselu sjednotit na postojích vůči hlavním tématům nadcházející schůzky států skupiny G–20, která se bude konat ve dnech 24.–25. září.

Konstatoval to po schůzce předseda švédské vlády Fredrik Reinfeldt, jehož země převzala po ČR předsednictví v Radě EU. A témata to nejsou zrovna bezvýznamná: především ekonomická recese a finanční krize a s tím související reformy mezinárodního finančního systému.

EU podle hodnocení, které Rada zveřejnila po bruselské schůzce, dosáhla zlepšení hrozivých ekonomických trendů díky masivní státní podpoře finančnímu sektoru – ta ovšem vedla k výraznému zvýšení veřejného dluhu. Návrat k stabilnějším veřejným financím je nyní úkolem dneška.

V Pittsburghu se bude také jednat o financování boje s klimatem (viz též naše rubrika *Často kladené otázky*). „Musíme ukončit debaty a začít jednat“, komentoval hlavní úkol švédský ministerský předseda (pozn.: výstižnost tohoto výroku vyniká zvláště v angličtině: „*we need to stop acting and start action*“, řekl doslova Fredrik Reinfeldt).

Podle:

1. ZÁŘÍ se Evropská investiční banka (EIB) rozhodla poskytnout rumunské leasingové společnosti EFG střednědobou půjčku ve výši 60 milionů Euro na malé a střední projekty, kterou bude moci nový stát Unie využít mimo jiné v sektoru energetiky. Více naleznete zde:

16. ZÁŘÍ se Východní Timor stal poslední ze 196 zemí OSN, které podepsaly Montrealský protokol. Zařadil se tak k ostatním signatářům dokumentu, zavazujícího svět k boji s klimatickými změnami. Více viz:

22. – 25. ZÁŘÍ bude Evropský hospodářský a sociální výbor pořádat v Bruselu akci s podtitulkem „dny energetické efektivity“. Cíle akce a důvody vedoucí k jejímu vyhlášení vysvětluje výbor na stránkách:

8. – 9. ŘÍJNA hostí řecké Atény mezinárodní vědeckou konferenci s názvem Energie a klimatické změny. Mezi plánovanými tématy je například Geopolitika a dodávky energie, Ekonomika energetiky nebo Analýzy a modelování energetických systémů. Více viz:

12. – 13. ŘÍJNA se v Káhiře uskuteční Summit o obnovitelné energii pro oblast Afriky a Blízkého východu. Se svými příspěvky zde vystoupí řada odborníků na OZE například z Číny, Itálie nebo Německa. Součástí summitu bude i návštěva větrné elektrárny Zafarana. Více na:

15. – 17. ŘÍJNA se koná v turkmenském Ašchabádu Mezinárodní investiční fórum. Akce, zaštítěná turkmenskou vládou, si klade za cíl představit zájemcům o zahraniční investice tuto zajímavou středoasijskou zemi. Podrobnosti naleznete zde:

26. – 27. ŘÍJNA hostí Moskva 4. Mezinárodní týden energetiky. Na konferenci vystoupí řada významných představitelů energetického sektoru, mimo jiné komisař Andris Piebalgs, ruský vicepremiér Igor Sečin nebo ruský ministr energetiky Sergej Šmatko. Mezi tématy je například Rozvoj světové energetiky po překonání finanční krize nebo otázky spojené s těžbou ropy a zemního plynu. Program konference naleznete zde:

EU ZAHÁJILA POSTUPNÝ PŘECHOD K ÚSPORNÝM ŽÁROVKÁM

Závěrem letních prázdnin se na několik dnů staly ostře sledovaným tématem „staré dobré žárovky“. Vracíme se k tomuto tématu s přehledem základních faktů, které se k němu pojí.

Podle nařízení Evropské komise z března 2009 musely všechny členské země začít od 1. září stahovat z trhu tzv. matné žárovky do 100 wattů a halogenové nad 80 wattů. Proces je nastaven tak, že po roce 2012 bude možné prodávat jen úsporné žárovky a od září 2016 budou na evropském trhu pouze žárovky s energetickou třídou C.

Toto nařízení je součástí směrnice o ekodesignu z roku 2005. Podle politiků a expertů, kteří na těchto předpisech řadu let pracovali, je hlavní výhodou úsporných žárovek oproti klasickým fakt, že mají až pětkrát nižší spotřebu a rovněž i delší životnost.

Náklady na výrobu a pořízení úsporných žárovek jsou ovšem podstatně vyšší, než je tomu v případě žárovek klasických a z tohoto důvodu také mnozí „povinnou“ náhradu běžných žárovek stále odmítají.

Zatímco klasická 75wattová žárovka stojí od 6 do 15 Kč, za odpovídající 15wattovou úspornou žárovku zaplatíme od 80 Kč výše. Zastánci poukazují na to, že investované peníze se do domácností vrátí. Podle odhadů by používáním úsporných žárovek mohly domácnosti ušetřit až 50 Eur ročně a celkově by se v Evropské unii ušetřilo až 11 miliard Euro.

Podle dostupných údajů je v současné době v evropských domácnostech v provozu více než 85 % „energeticky neefektivních“ svítidel. Používání úsporných žárovek by se také mělo projevit ve snížení emisí skleníkových plynů, které by mohlo přesáhnout až 15 milionů tun ročně, což by mělo výrazně napomoci v boji proti globálnímu oteplování. Množství energie, jež by se mělo v celé EU ušetřit, údajně odpovídá spotřebě elektřiny celé Belgie; ročně by se měl uspořit výkon odpovídající produkci cca pěti set elektráren.

Pozornost mnohých vzbudila i skutečnost, že k výměně žárovek v unii dochází „povinně“, nikoli na základě „tržní“ volby, které by např. předcházela informační kampaň. Nicméně je faktem, že členské státy učinily toto rozhodnutí po dlouho trvajících diskusích a v rámci příslušných procedur pro schválení směrnice a následně vydání nařízení. Překvapení, které zprávy o startu výměny žárovek v létě vyvolaly, tak mělo původ spíše okurkový. EU navíc není v této aktivitě úplným pionýrem – před ní již omezila (na začátku letošního roku) prodej klasických žárovek Austrálie.

S využitím mj.: